

18 Απριλίου, 1985, 10, 29 Ιουνίου 1985

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 139 ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΝΩΠΙΟΝ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ Πρ., Α. ΛΟΪΖΟΥ,
ΜΑΛΑΧΤΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ, ΣΑΒΒΙΔΗ, ΛΩΡΗ,
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ, ΠΙΚΗ, ΚΟΥΡΡΗ, Δ/στων.

Μεταξύ: ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Αιτητή,

και

ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Προσφυγή Αρ. 431/85).

Κυπριακό Πρόβλημα—Απόφαση της Βουλής των Αντιπρο-
σώπων καλούσα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όπως
προχωρήσει στην άμεση προκήρυξη εκλογών—Προσφυ-
γή του Προέδρου της Δημοκρατίας, δυνάμει του Άρ-
θρου 139 του Συντάγματος, για απόφαση του Δικασ-
τηρίου ότι η πιό πάνω Απόφαση είναι έξ υπαρχής ά-
κυρη και άνευ οιοδήποτε απολύτως νομικού αποτε-
λέσματος—Δεν προκύπτει «σύγκρουση εξουσίας ή αρ-
μοδιότητας» μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας
και της Βουλής των Αντιπροσώπων επειδή η επίδικη
απόφαση δεν έξεδόθη δυνάμει του άρθρου 52 του
Συντάγματος πριν από την καταχώρηση της Προσφυ-
γής—Οποιαδήποτε τέτοια αμφισβήτηση η οποία τυχόν
προκύπτει από την επίδικη απόφαση σχετίζεται με το
χειρισμό του Κυπριακού Προβλήματος, το οποίο, λόγω
της φύσεως του ευρίσκεται έξω από τα πλαίσια του
Συντάγματος της Κύπρου—Και γι' αυτό η αμφισβήτη-
ση αυτή δεν εμπίπτει στις Διατάξεις του Άρθρου 139 του
Συντάγματος, επειδή το Ανώτατο Δικαστήριο δεν δύ-
νεται να ασκεί τη δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου τού-
του αναφορικά με θέματα τα οποία ευρίσκονται έξω
από τα πλαίσια του Συντάγματος—Ως εκ τούτου δεν
έχει δικαιοδοσία να αποφανθεί εν σχέσει με το αντι-

κείμενο της παρούσης προσφυγής—Άρθρα 9(α) και 11(1) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Νόμος 33/64).

Σύνθεση του Δικαστηρίου—Εξαίρεση από.

Στις 9 Απριλίου 1985 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατεχώρησε, δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος, την παρούσα Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο για

5

«Απόφαση του Δικαστηρίου ότι η Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που λήφθηκε στις 29 Μαρτίου 1985 και στάληκε στις 2 Απριλίου 1985 προς έκδοση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος, με την οποία:

10

η Βουλή των Αντιπροσώπων 'αποφασίζει και καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας' όπως 'προχωρήσει στην άμεση προκήρυξη προεδρικών εκλογών ... οι οποίες να διεξαχθούν εντός 45 ημερών', σε περίπτωση μη συμμορφώσεως του προς το ψήφισμα της Βουλής ημερομηνίας 22.2.1985 είναι εξ' υπαρχής άκυρη και άνευ οιοδήποτε απολύτως νομικού αποτελέσματος».

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο (Τριανταφυλλίδης Πρ., Α. Λοΐζου, Μαλαχτός, Δημητριάδης, Σαββίδης, Λώρης και Στυλιανίδης Δικασταί), διαφωνούντων των Πική και Κούρρη, Δικαστών, έκρινε ότι:

20

- (1) Εν πάση περιπτώσει δεν προκύπτει στην παρούσα υπόθεση «σύγκρουση εξουσίας ή αρμοδιότητας» μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων επειδή η επίδικη Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1985, δεν εξεδόθη, δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος, με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας πριν από την καταχώρηση της Προσφυγής αυτής. Η μη έκδοση, εν τούτοις, της εν λόγω Αποφάσεως δεν θα απέτρεπε «αμφισβήτηση εξουσίας ή αρμοδιότητας» μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, σε περίπτωση που τέτοια αμφισβήτηση θα διεπιστώνετο βάσει των περιστάσεων της παρούσης υποθέσεως.

25

30

35

(2) Οποιαδήποτε τέτοια αμφισβήτηση η οποία τυχόν προκύπτει από την επίδικη Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1985, σχετίζεται, ένεκα του περιεχομένου της Απόφασης, με τον χειρισμό του Κυπριακού Προβλήματος, το οποίο, λόγω της φύσεως του, ευρίσκεται έξω από τα πλαίσια του Συντάγματος της Κύπρου. Και γι' αυτό, η αμφισβήτηση αυτή δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Άρθρου 139 του Συντάγματος επειδή το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο ασκεί δυνάμει των άρθρων 9(α) και 11(1) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Νόμος 33/64), τη δικαιοδοσία του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος, δέν δύναται να ασκεί τη δικαιοδοσία αυτή εκτός εν σχέσει με θέματα το οποία ευρίσκονται μέσα στα πλαίσια του Συντάγματος της Κύπρου και δεν δύναται να την ασκεί αναφορικά με οποιοδήποτε θέμα, όπως είναι το Κυπριακό Πρόβλημα, το οποίο, λόγω της φύσεως του, ευρίσκεται έξω από τα πλαίσια του Συντάγματος. Και, ως εκ τούτου το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να αποφανθεί εν σχέσει με το αντικείμενο της παρούσης Προσφυγής, (σκεπτικό της Γνωμάτευσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 1985, στην Αναφορά Αρ. 1/85, όπως επίσης και το συμπληρωματικό σκεπτικό που δόθηκε με την εν λόγω Γνωμάτευση και που δημοσιεύεται στη σελ. 1429 του Μέρους τούτου δέον να θεωρηθή ότι περιλαμβάνεται στο σκεπτικό αυτό).

Π ρ ο σ φ υ γ ή.

Προσφυγή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος δια της οποίας Ζητεί απόφαση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που λήφθηκε στις 29 Μαρτίου, 1985 και στάληκε στις 2 Απριλίου, 1985 προς έκδοση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος με την οποία η Βουλή των Αντιπροσώπων «αποφασίζει και καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας» όπως «προχωρή-

σει στην άμεση προκήρυξη προεδρικών εκλογών... οι οποίες να διεξαχθούν εντός 45 ημερών» σε περίπτωση μη συμμορφώσεως του προς το ψήφισμα της Βουλής ημερομηνίας 22.2.1985 είναι εξ' υπαρχής άκυρη και άνευ οιοδήποτε απολύτως νομικού αποτελέσματος.

5

Στ. Σουλιώτη (Κα), Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, Λ. Λουκαΐδης Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και Ν. Χαραλάμπους, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, δια τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

10

Λ. Ν. Κληρίδης, Φ. Κληρίδης, Α. Μαρκίδης, Μ. Παπαπέτρου, Α. Παπαχαραλάμπους και Χρ. Κληρίδης δια την Βουλή των Αντιπροσώπων.

Cur. adv. vult.

18 Απριλίου 1985

15

Κατά τη συνεδρία του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις 18 Απριλίου 1985 οι δικηγόροι της Βουλής των Αντιπροσώπων ήγειραν ένσταση αναφορικά με τη σύνθεση του Δικαστηρίου για την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών λόγω της ιδιότητας του Προέδρου του Δικαστηρίου, κ. Μ. Τριανταφυλλίδη, ως συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας σε διακοινοτικές συνομιλίες για τη λύση του Κυπριακού Προβλήματος.

20

Μετά από δήλωση του Προέδρου του Δικαστηρίου ότι έπαυσε να ενεργεί με την προαναφερθείσα ιδιότητά του η ένσταση των δικηγόρων της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τη σύνθεση του Δικαστηρίου απεσύρθη και το Δικαστήριο προέβη στην ακόλουθη δήλωση:

25

«Σύμφωνα με τις σχετικές συνταγματικές και νομοθετικές πρόνοιες το Ανώτατο Δικαστήριο απαρτίζεται από τα Μέλη του. Δικαστές που κωλύονται να παρα-

30

καθήσουν ή για προσωπικούς λόγους κρίνουν οι ίδιοι ότι δεν ενδείκνυται να συμμετάσχουν στην εκδίκαση συγκεκριμένης υποθέσεως, εξαιρούνται της συνθέσεως του Δικαστηρίου.

- 5 Θέμα συνθέσεως του Ανωτάτου Δικαστηρίου εξετάζεται δικαστικά από το Ανώτατο Δικαστήριο μόνο όταν αυτό εγερθεί από τους διαδίκους. Για τον λόγο αυτό δεν εγείρεται θέμα συνθέσεως του Δικαστηρίου στην παρούσα υπόθεση δεδομένου ότι η ένσταση για
10 τη συμμετοχή του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχει αποσυρθεί.»

10 Ιουνίου, 1985.

- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΙΔΗΣ Πρ. ανέγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Στις 9 Απριλίου 1985 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καταχώρησε, δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος, την παρούσα Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο για
15 για

- «Απόφαση του Δικαστηρίου ότι η Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που λήφθηκε στις 29 Μαρτίου 1985 και στάληκε στις 2 Απριλίου 1985 προς έκδοση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος, με την οποία:
20

- η Βουλή των Αντιπροσώπων 'αποφασίζει και καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας' όπως 'προχωρήσει στην άμεση προκήρυξη προεδρικών εκλογών οι οποίες να διεξαχθούν εντός 45 ημερών', σε περίπτωση μη συμμορφώσεώς του προς το Ψήφισμα της Βουλής ημερομηνίας 22.2.1985
25

- είναι εΞ υπαρχής άκυρη και άνευ οιουδήποτε απολύτως νομικού αποτελέσματος.»
30

- Η Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας απαντώντας στις 30 Απριλίου 1985, σε αίτημα των συνηγόρων της Βουλής των Αντιπροσώπων, με ημερομηνία 24 Απριλίου 1985, για παροχή περαιτέρω λεπτομερειών, τους πληροφόρησε
35 ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προσβάλλει την παρά-

γραφο 3 της Αποφάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 29 Μαρτίου 1985.

Το Ανώτατο Δικαστήριο επελήφθη της υποθέσεως για διαδικαστικές οδηγίες στις 18 Απριλίου 1985 και στις 17 Μαΐου 1985, και άκουσε στις 5 Ιουνίου 1985 τις αγορεύσεις των συνηγόνων του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων. 5

Η ομόφωνη απόφαση της πλειοψηφίας των Μελών του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Μ. Τριανταφυλλίδη, Α. Λοΐζου, Γ. Μαλαχτού, Δ. Δημητριάδη, Λ. Σαββίδη, Α. Λώρη και Δ. Στυλιανίδη) είναι η ακόλουθη: 10

Για τους λόγους που εκτίθενται στη σημερινή, επισυνημμένη, Γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναφορά Αρ. 1/85, οποιαδήποτε αμφισβήτηση εξουσίας ή αρμοδιότητας μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με τον χειρισμό του Κυπριακού Προβλήματος, που τυχόν προκύπτει από την επίδικη Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων με ημερομηνία 29 Μαρτίου 1985, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Άρθρου 139 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, γιατί το Κυπριακό Πρόβλημα, λόγω της φύσεώς του, ευρίσκεται έξω από τα πλαίσια του Συντάγματος και ως εκ τούτου, το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να αποφανθεί εν σχέσει με το αντικείμενο της παρούσης προσφυγής. 15 20 25

Η Απόφαση αυτή κοινοποιείται, σύμφωνα με το Άρθρο 139.6 του Συντάγματος, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΠΙΚΗΣ Δ.: Καλείται το Ανώτατο Δικαστήριο βάσει του άρθρου 139.1 του Συντάγματος να αποφασίσει αν η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 29.3.85, κρινόμενη σε συσχετισμό με το αίτημα της Βουλής για έκδοση της, είναι συνταγματικά έγκυρη. 30

2. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο επειδή αμφισβητείται με την απόφαση το δικαίωμα του να παραμείνει στο Προεδρικό Αξίωμα στο οποίο εξελέγη με καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 39 του Συντάγματος. Είναι η θέση του Προέδρου ότι η αξίωση της Βουλής να συμμορφωθεί με την απόφαση της διαφορετικά να προκηρύξει αναπληρωματική εκλογή για την ανάδειξη Προέδρου, βρίσκεται σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 44.1 του Συντάγματος, που ορίζουν εξαντλητικά τις συνθήκες παραιτήσεως ή πτώσεως του Προέδρου της Δημοκρατίας από το αξίωμα του, και τις διατάξεις του άρθρου 43.1 που κατοχυρώνουν παραμονή του στο Προεδρικό Αξίωμα για πενταετή θητεία.

3. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου, αμφισβήτηση εξουσίας ή αρμοδιότητας νομιμοποιεί προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο βάσει του άρθρου 139.1 από τον Πρόεδρο ή άλλο όργανο ή αρχή της Δημοκρατίας που οι εξουσίες ή αρμοδιότητες του αμφισβητούνται.

4. Για τους λόγους που ανέφερα στη γνωμάτευση μου στην Αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας Αρ. 1/85, για κρίση της συνταγματικότητας της αποφάσεως, κατάληξα ότι η απόφαση είναι άκυρη και στερείται νομικού αποτελέσματος επειδή είναι αντίθετη και ασύμφωνη με τις πρόνοιες των άρθρων 43.1, 44.1 και 179 του Συντάγματος, και επειδή προσκρούει στην αρχή της διακρίσεως των Πολιτικών Εξουσιών που καθιερώνει το Σύνταγμα. Για τους λόγους αυτούς, δε μπορεί να εκδοθεί. Ασκώντας τις εξουσίες που παρέχει στο Ανώτατο Δικαστήριο το άρθρο 139.5, αποφασίζω ότι η επίδικη απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που περιέχεται στην παράγραφο 3 της απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων της 29.3.85, είναι άκυρη και στερείται νομικού αποτελέσματος.

5. Ολόκληρο το κείμενο της αποφάσεως θα εκδοθεί το συντομότερο δυνατό και εν πάση περιπτώσει πριν από την 30ή Ιουνίου, 1985. Η απόφαση θα κατατεθεί στη Γραμμα-

τεία του Ανωτάτου Δικαστηρίου για έκδοση στους τόμους των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και αντίγραφα θά διανεμηθούν στους ενδιαφερόμενους.

ΚΟΥΡΡΗΣ Δ.: Μελέτησα με πολλή προσοχή τη γνωμάτευση του Δικαστή Γ. Μ. Πική. Βρίσκομαι σε απόλυτη ομοφωνία με αυτή και την υιοθετώ και σαν έκφραση των δικών μου θέσεων πάνω στο θέμα, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να προσθέσω ο,τιδήποτε.

5

29 Ιουνίου, 1985.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ, Πρ. ανέγνωσε το συμπληρωματικό σκεπτικό της απόφασης του Δικαστηρίου. Όταν το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε, στις 10 Ιουνίου 1985, την, κατά πλειοψηφία, Απόφαση του στην παρούσα υπόθεση, ανέφερε ότι συμπληρωματικό σκεπτικό θα εδίδετο μέχρι την 30η Ιουνίου 1985 και, ως εκ τούτου, η πλειοψηφία των Μελών του Δικαστηρίου (Μ. Τριανταφυλλίδης, Α. Λοίζου, Γ. Μαλαχτός, Δ. Δημητριάδης, Λ. Σαββίδης, Α. Λώρης και Δ. Στυλιανίδης) δίδουν σήμερα το συμπληρωματικό τους σκεπτικό:

10

15

Η παρούσα Προσφυγή καταχωρήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος, το οποίο προνοεί ως ακολούθως:

20

«1. Τὸ Ἀνώτατον Συνταγματικὸν Δικαστήριον κέκτηται ἀρμοδιότητα νὰ ἀποφασίζῃ ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἐπὶ πάσης προσφυγῆς ἀφορώσης σύγκρουσιν ἢ ἀμφισβήτησιν ἐξουσίας ἢ ἀρμοδιότητος ἐγειρομένης μεταξὺ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ τῶν Κοινοτικῶν Συνελεύσεων ἢ ἑκατέρας αὐτῶν, ὡς καὶ μεταξὺ οἰωνδήποτε ὀργάνων ἢ ἀρχῶν τῆς Δημοκρατίας. Ἡ παροῦσα ὁμοῦς διάταξις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μεταξὺ τῶν δικαστηρίων ἢ δικαστικῶν ἀρχῶν τῆς Δημοκρατίας συγκρούσεων ἢ ἀμφισβητήσεων, αἵτινες ἐπιλύονται ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου.

25

30

Ὁ ὅρος «δικαστήρια ἢ δικαστικαὶ ἀρχαὶ τῆς Δημοκρατίας» ἐν τῇ παρούσῃ παραγράφῳ δὲν περιλαμβάνει τὸ Ἀνώτατον Συνταγματικὸν Δικαστήριον.

35

2. Ὅσακις ἀναφύεται Ζήτημα ἀρμοδιότητος τοῦ Ἀνωτάτου Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦτο, ἐπὶ οἴου-
δήποτε θέματος, ἐπιλύει πᾶν Ζήτημα τῆς ἀρμοδιότητος
του.

5 3. Ἡ κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον του παρόντος
ἄρθρου προσφυγὴ ἀσκεῖται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου:

(α) ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημο-
κρατίας, ἢ

(β) ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἢ

10 (γ) ὑπὸ ἐκατέρας ἢ ἀμφοτέρων των Κοινοτικῶν Συνε-
λεύσεων, ἢ

15 (δ) ὑπὸ παντός ἄλλου ὀργάνου τῆς Δημοκρατίας ἢ ἀρ-
χῆς ἐν τῇ Δημοκρατίᾳ, ἐφ' ὅσον ἅπαντες οἱ ἀνωτέ-
ρω εἶναι ἐνδιαφερόμενα ἐν τῇ συγκρούσει ἢ τῇ ἀμ-
φισβητήσει μέρη.

4. Ἡ προσφυγὴ ἀσκεῖται ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν,
ἀφ' ἧς ἢ ἐν λόγῳ ἐξουσία ἢ ἀρμοδιότης ἀμφισβητεῖται.

20 5. Ἐπὶ τοιαύτης προσφυγῆς τὸ Δικαστήριον δύναται
νὰ ἀποφανθῆ ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῆς προσφυγῆς, νό-
μος ἢ ἀπόφασις ἢ πρᾶξις, εἶναι ἄκυρον καὶ ἄνευ οἴου-
δήποτε ἀπολύτως νομικοῦ ἀποτελέσματος, εἴτε ἀφ' οὗ
χρονικοῦ σημείου ἢ σύγκρουσις ἐγένετο ἢ ἡ ἀμφισβη-
τησις ἠγέρθη, εἴτε ἐξ ὑπαρχῆς, εἴτε ἐν ὄλῳ εἴτε ἐν
25 μέρει, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ τοιοῦτος νόμος ἢ πρᾶξις ἐ-
γένετο ἢ ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη ἄνευ ἐξουσίας ἢ ἀρμοδι-
ότητος καὶ ἐν ἐκατέρῃ περιπτώσει τὸ Δικαστήριον δύ-
νεται νὰ ἀποφασίσῃ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰσχὺν οἰασδήπο-
τε πρᾶξεως ἢ παραλείψεως γενομένης δυνάμει τοῦ
τοιούτου νόμου ἢ ἀποφάσεως ἢ πρᾶξεως.

30 6. Ἡ ἐπὶ τοιαύτης προσφυγῆς ἐκδιδόμενη ἀπόφασις
τοῦ Δικαστηρίου κοινοποιεῖται ἀμέσως πρὸς πάντα τὰ

ένδιαφερόμενα μέρη καί πρὸς τὸν Πρόεδρον καὶ τὸν Ἐντιπρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ δημοσιεύωσι ταύτην παραχρῆμα ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἔφημερίδι τῆς Δημοκρατίας.

7. Ἐκθεσίως τοιαύτης προσφυγῆς, τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τοῦ ἀντικειμένου τῆς προσφυγῆς, νόμου ἢ ἀποφάσεως ἢ πράξεως ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, μέχρις οὗ ἀποφανθῇ τὸ Δικαστήριον ἢ τοιαύτη περὶ ἀναστολῆς ἀπόφασις δημοσιεύεται παραχρῆμα ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἔφημερίδι τῆς Δημοκρατίας». 5 10

Κατὰ τὴν ἀπόψη τοῦ Δικαστηρίου ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν προκύπτει στὴν παρούσα υπόθεσις «σύγκρουσις ἢ ἀρμοδιότητις» μεταξὺ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Βουλῆς τῶν Ἐντιπροσώπων ἐπειδὴ ἡ ἐπίδικη Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς τῶν Ἐντιπροσώπων, ἡμερομηνίας 29 Μαρτίου 1985, δὲν ἐξεδόθη, δυνάμει τοῦ Ἄρθρου 52 τοῦ Συντάγματος, με δημοσίευσιν στὴν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα τῆς Δημοκρατίας πρὶν ἀπὸ τὴν καταχώρησιν τῆς Προσφυγῆς αὐτῆς. Ἡ μὴ ἐκδόσις, ἐν τούτοις, τῆς ἐν λόγω Ἀποφάσεως δὲν θὰ ἀπέτρεπε «ἀμφισβήτησιν ἐξουσίας ἢ ἀρμοδιότητις» μεταξὺ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Βουλῆς τῶν Ἐντιπροσώπων, σε περίπτωσιν ποῦ τέτοια ἀμφισβήτησις θὰ διεπιστώνετο βάσει τῶν περιστάσεων τῆς παρούσης υποθέσεως. 15 20 25

Ὅποιαδήποτε τέτοια ἀμφισβήτησις ἢ ὁποία τυχόν προκύπτει ἀπὸ τὴν ἐπίδικη Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς τῶν Ἐντιπροσώπων, ἡμερομηνίας 29 Μαρτίου 1985, σχετίζεται, ἔνεκα τοῦ περιεχομένου τῆς Ἀπόφασεως, με τὸν χειρισμὸν τοῦ Κυπριακοῦ Προβλήματος, τὸ ὁποῖο, λόγῳ τῆς φύσεώς του, εὐρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὰ πλαίσια τοῦ Συντάγματος τῆς Κύπρου. 30

Γιὰ τὸ κατὰ τὴ γνώμη μας ἡ ἀμφισβήτησις αὐτὴ δὲν ἐμ-

πίπτει στις διατάξεις του Άρθρου 139 του Συντάγματος, επειδή το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο ασκεί, δυνάμει των άρθρων 9(α) και 11(1) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Νόμος 33/64),
5 τη δικαιοδοσία του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος, δεν δύναται να ασκεί τη δικαιοδοσία αυτή εκτός εν σχέσει με θέματα τα οποία ευρίσκονται μέσα στα πλαίσια του Συντάγματος της Κύπρου και δεν δύναται να την ασκεί αναφορικά με
10 οποιοδήποτε θέμα, όπως είναι το Κυπριακό Πρόβλημα, το οποίο, λόγω της φύσεώς του, ευρίσκεται έξω από τα πλαίσια του Συντάγματος.

Βεβαίως το Ανώτατο Δικαστήριο επιλαμβάνεται ενίοτε δυσκολιών που το Κυπριακό Πρόβλημα δημιουργεί εν σχέ-
15 σει με την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων του Συντάγματος, αλλά δεν δύναται να αποφαινεται δυνάμει του Άρθρου 139 σχετικά με το Κυπριακό Πρόβλημα αυτό καθ' εαυτό ή σχετικά με τον χειρισμό του, επειδή το Κυπριακό Πρόβλημα ευρίσκεται έξω από τα πλαίσια του Συντάγματος.
20

Ως εκ τούτου το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να αποφανθεί εν σχέσει με το αντικείμενο της παρούσης Προσφυγής.

Στο συμπληρωματικό αυτό σκεπτικό της Απόφασης του
25 Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση αυτή δέον να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται και το σκεπτικό της Γνωμάτευσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερομηνίας 10 Ιουνίου 1985, στην Αναφορά Αρ. 1/85, όπως επίσης και το συμπληρωματικό σκεπτικό που δόθηκε σήμερα αναφορικά με την εν
30 λόγω Γνωμάτευση.

ΠΙΚΗΣ Δ.: Το Άρθρον 139 του Συντάγματος προνοεί για τη Δικαστική επίλυση συγκρούσεων ή αμφισβητήσεων, εξουσιών ή αρμοδιοτήτων, που εγείρονται μεταξύ οργάνων

ή αρχών της Δημοκρατίας. Το δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας να προσφεύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο διασφαλίζεται με τις πρόνοιες της παραγράφου 3(α) του Άρθρου 139.

Το Άρθρο 139 αποσκοπεί στη δημιουργία των κατάλληλων μηχανισμών για την αποτελεσματική διαφύλαξη της συνταγματικής τάξεως.

Με τις ρητές πρόνοιες του Άρθρου 139 παρέχεται δικαιοδοσία στο Ανώτατο Δικαστήριο να επιλαμβάνεται και να επιλύει κάθε ζήτημα που αφορά σύγκρουση ή αμφισβήτηση εξουσίας ή αρμοδιότητας, η οποία εναποτίθεται από το Σύνταγμα σε όργανο ή αρχή της Δημοκρατίας.

Με το διατακτικό μέρος της απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων (παρ. 3) της 29.3.1985, η εξουσία και το δικαίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας να παραμείνει στο αξίωμα του όπως διασφαλίζεται από τα Άρθρα 43.1 και 44.1 του Συντάγματος αμφισβητείται κατά παράβαση των προνοιών του Άρθρου 179.2 που απαγορεύει τη λήψη από τη Βουλή οποιασδήποτε απόφασης που είναι ασύμφωνη ή αντίθετη προς τις πρόνοιες του Συντάγματος. Επομένως αμφισβητείται η εξουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας να παραμείνει στο αξίωμά του όπως καθορίζεται από το Σύνταγμα. Το θέμα που εγείρεται αφορά τη συνταγματική αρμοδιότητα της Βουλής να λάβει την επίδικη απόφαση. Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει συνταγματική υποχρέωση να επιλύσει δικαστικά τη διαφορά βάσει των προνοιών του Άρθρου 139.

Για τους λόγους που εκτίθενται στην απόφασή μου στην Αναφορά 1/85, η οποία υιοθετείται σαν αναπόσπαστο μέρος αυτής της απόφασης, η επίδικη απόφαση είναι άκυρη και στερείται νομικού αποτελέσματος.

ΚΟΥΡΡΗΣ Δ.: Για τους λόγους που εκτίθενται στην απόφαση του Δικαστή Πική στην προσφυγή αυτή και έχοντας υπόψη το σκεπτικό (αποφάσεις των Δικαστών Πική και Κούρρη) στην Αναφορά 1/85, ευρίσκω ότι η υπό κρίση

απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, το διατακτικό μέρος παράγραφος 3, είναι άκυρη και στερείται νομικού αποτελέσματος.

· Απόφαση ως ανωτέρω.

This is an English translation of the texts of the decision in Greek reported at pp. 1501-1513 ante.

1985 April 18, June 10, 29

[TRIANTAFYLLIDES, P., A. LOIZOU, MALACHTOS,
DEMETRIADES, SAVVIDES, LORIS, STYLIANIDES, PIKIS,
KOURRIS, JJ.]

IN THE MATTER OF ARTICLE 139
OF THE CONSTITUTION

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC,

Applicant,

v.

THE HOUSE OF REPRESENTATIVES,

Respondent.

(Recourse No. 431/85).

Cyprus Problem—Decision of the House of Representatives calling upon the President of the Republic to proceed forthwith to proclaim a Presidential election—Recourse by President of the Republic, under Article 139 of the Constitution, for a decision of the Court that the above decision is void ab initio and without any legal effect whatsoever—No “conflict of power or competence” between the President of the Republic and the House of Representatives because the sub judice decision had not been promulgated under Article 52 of the Constitution, prior to the filing of the Recourse—Any contest which might arise as a result of the sub judice decision relates to the handling of the Cyprus Problem, which, due to its nature, is outside the framework of the Constitution of Cyprus—Therefore such contest cannot come within the provisions of Article 139

5
10
15

of the Constitution because the Supreme Court cannot exercise the jurisdiction under the above Article in relation to matters which are outside the framework of the Constitution—And has, therefore, no jurisdiction to adjudicate
5 on the subject-matter of the recourse—Sections 9(a) and 11(1) of the Administration of Justice (Miscellaneous Provisions) Law, 1964 (Law 33/64).

Composition of the Court—Exemption from.

On the 9th April 1985 the President of the Republic
10 filed in the Supreme Court, under Article 139 of the Constitution, this Recourse for “a Decision of the Court that the Decision of the House of Representatives, which was taken on the 29th March 1985 and was transmitted on the 2nd April 1985 to the President of the Republic for
15 promulgation under Article 52 of the Constitution, and by means of which the House ‘decides and calls upon the President of the Republic’ to ‘proceed forthwith to proclaim a presidential election.... to be held within 45 days’ in case he does not comply with the Resolution of the House
20 dated 22nd February 1985, is void ab initio and without any legal effect whatsoever”.

Held, per Triantafyllides P., A. Loizou, Malachtos, Demetriades, Savvides, Loris and Stylianides, JJ. Pikiis and Kourris JJ., dissenting, (1) that there does not arise
25 in any event, in the present instance a “conflict of power or competence” between the President of the Republic and the House of Representatives because the sub judice Decision of the House of Representatives, dated 29th March 1985, had not been promulgated by publication in the
30 official Gazette of the Republic, under Article 52 of the Constitution, prior to the filing of this Recourse; that the non-promulgation, however, of such Decision could not prevent a “contest of power or competence” from arising between the President of the Republic and the House of
35 Representatives, assuming that such contest could be found to exist in the light of the circumstances of this particular case.

(2) That any such contest which might arise as a result

of the sub judge Decision of the House of Representatives, dated 29th March 1985, relates, in view of the contents of that Decision, to the handling of the Cyprus Problem, which, due to its nature, is outside the framework of the Constitution of Cyprus; and, that, therefore, such contest cannot come within the provisions of Article 139 of the Constitution, because the Supreme Court, which is exercising, by virtue of sections 9(a) and 11(1) of the Administration of Justice (Miscellaneous Provisions) Law, 1964 (Law 33/64), the jurisdiction of the Supreme Constitutional Court under Article 139 of the Constitution, cannot exercise this jurisdiction except in relation to matters coming within the framework of the Constitution of Cyprus and it cannot do so in relation to any matter, such as the Cyprus Problem which, by its nature, is outside the framework of the Constitution; and that, consequently, the Supreme Court has no jurisdiction to adjudicate on the subject-matter of the present recourse (reasons set out in the majority Opinion of the Supreme Court, dated 10th June 1985, in Reference No. 1/85, as well as the supplementary reasons given for such Opinion to-day—reported at p. 1429 ante treated as being incorporated in this decision).

Decision as above.

Recourse.

Recourse by the President of the Republic under Article 139 of the Constitution for a declaration of the Court that the decision of the House of Representatives taken on the 29th March, 1985 and transmitted on the 2nd April 1985, to the President of the Republic for promulgation under Article 52 of the Constitution by means of which the House “decides and calls upon the President of the Republic” to “proceed forthwith to proclaim a presidential election.... to be held within 45 days” in case he does not comply with the resolution of the House dated 22nd February, 1985, is void ab initio and without any legal effect whatsoever.

St. *Soulioti* (Mrs.), Attorney-General of the Republic with *L. Loucaides*, Deputy Attorney-General of the Republic and *N. Charalambous*, Senior Coun-

sel of the Republic, for the President of the Republic.

5 L. N. Clerides with Ph. Clerides, A. Markides, M. Papapetrou, A. Papacharalambous and Chr. Clerides, for the House of Representatives.

Cur. adv. vult.

18th April 1985.

10 At the sitting of the Supreme Court on the 18th April 1985 counsel appearing for the House of Representatives raised an objection regarding the composition of the Court for the hearing of these cases on the ground that the President of the Court, Mr. M. Triantafyllides, had been acting as adviser of the President of the Republic in intercommunal talks for the solution of the Cyprus Problem.

15 After a statement of the President of the Court that he had ceased to act in the said capacity the objection of counsel for the House of Representatives regarding the composition of the Court was withdrawn and the Court made the following statement:

20 "In accordance with the relevant constitutional and legislative provisions the Supreme Court is composed of its Members. Judges who are disabled from sitting or who for personal reasons themselves decide that it is inadvisable to take part in the trial of any particular case, are exempted from the composition of the Court.

25 The issue of the composition of the Supreme Court is examined judicially by the Supreme Court only if raised by the parties. For this reason there does not arise an issue of the composition of the Court in the present case given that the objection to the participation of the President of the Supreme Court has been withdrawn.

10th June, 1985.

35 TRIANTAFYLLIDES P. read the following decision of the

Court. On the 9th April 1985 the President of the Republic filed in the Supreme Court, under Article 139 of the Constitution, the present Recourse for "a Decision of the Court that the Decision of the House of Representatives, which was taken on the 29th March 1985 and was transmitted on the 2nd April 1985 to the President of the Republic for promulgation under Article 52 of the Constitution, and by means of which the House 'decides and calls upon the President of the Republic' to 'proceed forthwith to proclaim a presidential election to be held within 45 days' in case he does not comply with the Resolution of the House dated 22nd February 1985, is void ab initio and without any legal effect whatsoever." 5 10

The Attorney-General of the Republic in replying, on the 30th April 1985, to a request of counsel for the House of Representatives, made on the 24th April 1985, for further particulars, informed them that the President of the Republic is challenging paragraph 3 of the Decision of the House of Representatives dated 29th March 1985. 15

The case came up before the Supreme Court for directions on 18 April 1985 and 17 May 1985 and the Court heard the arguments of counsel for the President of the Republic and the House of Representatives on 5 June 1985. 20

The unanimous Decision of the majority of the Members of the Supreme Court (M. Triantafyllides, A. Loizou, Y. Malachtos, D. Demetriades, L. Savvides, A. Loris and D. Stylianides) is the following: 25

For the reasons set out in the attached hereto today's Opinion of the Supreme Court in Reference No. 1/85 any contest of power or competence between the President of the Republic and the House of Representatives, in relation to the handling of the Cyprus Problem, which might arise as a result of the sub judice Decision of the House of Representatives dated the 29th March 1985, does not come within the provisions of Article 139 of the Constitution of the Republic of Cyprus, because the Cyprus Problem, due to its nature, is outside the framework of the Constitution and, therefore, the Supreme Court has no jurisdiction to adjudicate on the subject-matter of the present Recourse. 30 35

This Decision is notified, in accordance with Article 139.6 of the Constitution, to the President of the Republic and the House of Representatives.

5 ΠΙΚΙΣ J.: The Supreme Court is required under Art. 139.1 of the Constitution to determine whether the decision of the House of Representatives, dated 29th March, 1985, considered in conjunction with the request of the House of Representatives for its promulgation is constitutionally valid.

10 2. The President of the Republic had recourse to the Supreme Court because his right to remain in office to which he was elected by universal suffrage in accordance with Art. 39 of the Constitution is contested. It is the case for the President that the demand of the House of Representatives to comply with its decision or else proclaim a
15 presidential byelection is repugnant to and inconsistent with Art. 44.1 of the Constitution that prescribes exhaustively the circumstances under which the President resigns or falls from office and the provisions of Art. 43.1 that safeguard a five-year tenure in the office of the President.

20 3. In accordance with the caselaw of the Supreme Constitutional Court, contest of power or competence confers a right to have recourse to the Supreme Court under Art. 139.1 to the President or any other organ or authority of the Republic whose powers or competence are contested.

25 4. For the reasons indicated in my opinion in the reference of the President of the Republic 1/85 for adjudication upon the constitutionality of the decision, I concluded that the sub judice decision is void and of no legal effect because it is repugnant to and inconsistent with Articles
30 43.1, 44.1 and 179 of the Constitution and, because it conflicts with the principle of separation of State powers established by the Constitution. And, for these reasons it cannot be promulgated. In exercise of the powers vested in the Supreme Court by Art. 139.5 I resolve that the sub
35 judice decision of the House of Representatives, set out in para. 3 of the decision of the House of Representatives of 29th March, 1985, is void and of no legal effect.

5. The reasoning of this decision in its entirety will be

given the soonest possible and in any event before the 30th June, 1985. The judgment will be deposited with the Registry of the Supreme Court for the publication in the Law Reports. Copies will be distributed to the interested parties.

5

KOURRIS J.: I have very carefully read in advance the judgment of brother Judge Pikis in this Recourse.

I find myself in complete agreement with the above Judgment and I associate myself with whatever is stated therein.

10

29th June, 1985.

TRIANTAFYLIDIS, P. read the supplementary reasons for the decision of the Court. When the Supreme Court, on the 10th June 1985, gave, by majority, its Decision in the present case it was stated that supplementary reasons for it would be given by the 30th June 1985 and so the majority of the Members of the Court (M. Triantafyllides, A. Loizou, Y. Malachtos, D. Demetriades, L. Savvides, A. Loris and D. Stylianides) give now such supplementary reasons:

15

The present Recourse was made by the President of the Republic under Article 139 of the Constitution, which reads as follows:-

20

"1. The Supreme Constitutional Court shall have jurisdiction to adjudicate finally on a recourse made in connexion with any matter relating to any conflict or contest of power or competence arising between the House of Representatives and the Communal Chambers or any one of them and between any organs of, or authorities, in, the Republic:

25

Provided that nothing in this paragraph contained shall apply to any conflict or contest between any courts or judicial authorities in the Republic, which conflict or contest shall be decided by the High Court.

30

For the purposes of this paragraph the expression 'courts or judicial authorities in the Republic' does not include the Supreme Constitutional Court.

35

2. Where any question arises as to the competence of the Supreme Constitutional Court regarding any

matter, such question shall be determined by the Supreme Constitutional Court.

3. Recourse to the Court under paragraph 1 of this Article may be made by -

- 5 (a) the President or the Vice-President of the Republic; or
- (b) the House of Representatives; or
- (c) one of, or both the Communal Chambers; or
- 10 (d) any other organ of, or authority in, the Republic, if involved in such conflict or contest.

4. Such recourse shall be made within thirty days of the date when such power or competence is contested.

15 5. Upon such a recourse the Court may declare that the law or the decision or the act, the subject of the recourse, is void, either from the time when the conflict or contest arose or ab initio, and without any legal effect whatsoever, either in whole or in part, on the ground that such law or decision or act was made

20 or taken or done without power or competence, and in either case the Court may give directions as to the effect of anything done or left undone under such law or decision or act.

25 6. Any decision of the Court upon such recourse shall be forthwith notified to the parties concerned and to the President and the Vice-President of the Republic who shall forthwith publish it in the official Gazette of the Republic.

30 7. Upon a recourse under this Article the Court may order that the operation of the law or decision or act, as the case may be, which is the subject matter of such recourse, shall be suspended until the determination of the recourse; such order shall be published forthwith in the official Gazette of the Republic."

35 In the opinion of the Court there does not arise, in any event, in the present instance a "conflict of power or com-

petence" between the President of the Republic and the House of Representatives because the sub judge Decision of the House of Representatives, dated 29th March 1985, had not been promulgated by publication in the official Gazette of the Republic, under Article 52 of the Constitution, prior to the filing of this Recourse. The non-promulgation, however, of such Decision could not prevent a "contest of power or competence" from arising between the President of the Republic and the House of Representatives, assuming that such contest could be found to exist in the light of the circumstances of this particular case.

Any such contest which might arise as a result of the sub judge Decision of the House of Representatives, dated 29th March 1985, relates, in view of the contents of that Decision, to the handling of the Cyprus Problem, which, due to its nature, is outside the framework of the Constitution of Cyprus.

In our opinion, therefore, such contest cannot come within the provisions of Article 139 of the Constitution, because the Supreme Court, which is exercising, by virtue of sections 9(a) and 11(1) of the Administration of Justice (Miscellaneous Provisions) Law, 1964 (Law 33/64), the jurisdiction of the Supreme Constitutional Court under Article 139 of the Constitution, cannot exercise this jurisdiction except in relation to matters coming within the framework of the Constitution of Cyprus and it cannot do so in relation to any matter, such as the Cyprus Problem which, by its nature, is outside the framework of the Constitution.

Of course, the Supreme Court has occasionally to deal with difficulties caused by the Cyprus Problem in relation to the application of specific provisions of the Constitution, but it cannot adjudicate under Article 139 in respect of the Cyprus Problem as such or its handling, as the Cyprus Problem is outside the framework of the Constitution.

Consequently, the Supreme Court has no jurisdiction to

adjudicate on the subject-matter of the present Recourse.

In these supplementary reasons are to be treated as being incorporated the reasons set out in the majority Opinion of the Supreme Court, dated 10th June 1985, in Reference
5 No. 1/85, as well as the supplementary reasons given for such Opinion today.

PIKIS J.: Article 139 of the Constitution provides for the judicial resolution of conflicts or contests of power or competence arising between any organs or authorities of the
10 Republic, and that undoubtedly includes the President of the Republic, and the House of Representatives. The right of the President of the Republic to have recourse to the Supreme Court is expressly safeguarded by para. 3(a) of Art. 139.

15 The object of Art. 139 is to establish appropriate machinery for the effective maintenance of constitutional order.

By the express provisions of Art. 139 jurisdiction is vested in the Supreme Court to take cognizance of and
20 resolve every question involving a dispute or contest of power or competence conferred to an organ or authority of the Republic by the Constitution (1).

By the operative part of the decision of the House of Representatives of 29.3.1985 the authority and right of the
25 President of the Republic to remain in office safeguarded by Articles 43.1 and 44.1 is disputed in contravention to the provisions of Art. 179.2 prohibiting the House of Representatives from taking any decision repugnant to or inconsistent with any of the provisions of the Constitution. Consequently,
30 ly, the authority and competence of the President of the Republic to remain in office, as laid down in the Constitution, is contested. And a conflict has arisen as to the power and jurisdiction of the House of Representatives to

(1) The Turkish Communal Chamber etc. and The Council of Ministers, 5 R.S.C.C. 59; The House of Representatives and the Turkish Communal Chamber etc., 5 R.S.C.C. 123.

decide on the matter. The Supreme Court is constitutionally bound to resolve the matter as provided in Art. 139.

For the reasons given in my judgment in Reference 1/85 delivered to-day, that is adopted and should be read as part of this judgment, the sub judice decision is void and of no legal effect. 5

KOURRIS J.: For the reasons indicated in my judgment in Reference 1/85 and that of Pikis, J. in Reference 1/85, and the judgment of Pikis, J. in this recourse, the sub judice decision of the 29.3.1985 of the House of Representatives is void and of no legal effect. 10

Decision as above.